TOSHKENT IRRIGATSIYA VA QISHLOQ XO'JALIGINI MEXANIZATSIYALASH MUHANDISLARI INSTITUTI

YER RESURSLARINI BOSHQARISH FAKULTETI

FAN: YER TUZISHNI LOYIHALASH

MAVZU

08

mavzu: :фермер (деҳқон)хўжалигида ички ер тузиш лойиҳасининг таркибий қисмлари.

Khafizova Zulfiya Kholmuratovna

Yerdan foydalanish kafedrasi katta oqituvchisi

Маърузани ўтиш технологияси модели

Вақт 2 соат	Талабалар 96
Ўқув машғулоти шакли	Кўргазмали маъруза
режаси	1.фермер (деҳқон)хўжалигида ички ер тузиш лойиҳасининг таркибий қисмларининг мақсади ва вазифалари. 2. фермер (деҳқон)хўжалигида ички ер тузиш лойиҳасининг таркибий Қисмларини жойлаштириш
Ўқув машғулот мақсади	**фермер (деҳқон)хўжалигида ички ер тузиш лойиҳасининг таркибий қисмлари** " тўғрисида умумий тасаввурни шакллантириш
Педагогик вазиятлар. **1.фермер (деҳқон)хўжалигида ички ер тузиш лойиҳасининг таркибий қисмларининг мақсади ва вазифалари.** **2. фермер (деҳқон)хўжалигида ички ер тузиш лойиҳасининг таркибий Қисмларини жойлаштиришни тушунтириб *берадилар***	**1.фермер (деҳқон)хўжалигида ички ер тузиш лойиҳасининг таркибий қисмларининг мақсади ва вазифалари.** **2. фермер (деҳқон)хўжалигида ички ер тузиш лойиҳасининг таркибий Қисмларини жойлаштириш** **ни *Тушунтириб берадилар.***
Таълим усуллари	маъруза, ақлий ҳужум, мунозара
Таълимни шакллантириш шакли	Оммавий, жамоавий
Таълим воситалари	маъруза матни, компьютер (проектор) слайдлар
Таълим бериш шароити	Техник воситалар билан жиҳозланган хона
Мониторинг ва баҳолаш	Оғзаки сўров: тезкор сўров

маърузанинг технологик харитаси

Иш босқичлари	Фаолият мазмуни	
	Таълим берувчи	Таълим олувчилар
1 босқич Ўқув машғулотига кириш 20 дақиқа	Мавзу номи, мақсади, кутилаётган натижаларни, фойдаланиш мажбуриятлари етказилади. Машғулот кўргазмали маъруза шаклида олиб борилиши маълум қилинади. Мавзу бўйича асосий тушунчаларни, мустақил ишлаш учун адабиётлар рўйхатини айтади. Ақлий ҳужум усули бўйича ушбу мавзу бўйича маълум бўлган тушунчаларни айтишни таклиф этади (1 илова)	Тинглайдилар ва ёзиб оладилар
2 босқич Асосий қисм 50 дақиқа	2.1. Маъруза слайдлар Power Point тартибида намойиш этилади, ҳар бир слайд шарҳланади (2 илова). Жалб қилувчи саволлар берилади. 2.2. Мавзу режаларига хулосалар қилинади. Керакли маълумотларни дафтарда қайд этишлари эслатилади. 2.3. Тезкор сўров ўтказилади. (3 илова)	Тинглайдилар, даф-тарга ёзиб оладилар, саволлар берадилар Асосий тушунчаларни муҳокама қиладилар Талабалар жавоб берадилар
3 босқич Якуний босқич 10 дақиқа	3.1. Мавзу бўйича умумий хулоса қилади. Мавзунинг касбий фаолиятидаги аҳамияти ва ўрнига талабалар эътиборини қаратади. 3.2. Мустақил иш учун топшириқ берилади.	Тинглайдилар Топшириқни ёзиб оладилар

Мавзуни мустақил ўрганиш учун тавсия қилинаётган адабиётлар

Асосий:

1. Авезбаев С , Волков С.Н. Ер тузишни лойиҳалаш. - Т.: «Янги аср авлоди», 2004. – 786 б.

2. Avezbaev S., Volkov S.N. Yer tuzishni loyihalash. - T.: “Faylasuflar milliy jamiyati”, 2007. – 470 b.

3. S.Avezbaev, T.Karabayeva. Yer tuzish. - T.:TDAU, 2005. – 305 b.

4. Землеустроительное проектирование. Под.ред. проф. С.Н.Волкова. - М.: «Колос», 1997. – 608 б.

Қўшимча:

1.Ўзбекистон Республикасининг Ер кодекси ва қишлоқ хўжалигига оид қонунлар ва қонун ости ҳужжатлари.

2. www. Ziyo. net

3. http:www. guz. Ru

- **8—МАВЗУ:ФЕРМЕР (ДЕҲҚОН)ХЎЖАЛИГИДА ИЧКИ ЕР ТУЗИШ ЛОЙИҲАСИНИН ТАРКИБИЙ ҚИСМЛАРИ**
- **8-МАЪРУЗА**
-
- **Режа:**
- **1.фермер (деҳқон)хўжалигида ички ер тузиш лойиҳасининг таркибий қисмларининг мақсади ва вазифалари.**
- **2. фермер (деҳқон)хўжалигида ички ер тузиш лойиҳасининг таркибий Қисмларини**
- **жойлаштириш.**
-

ФЕРМЕР ХЎЖАЛИКЛАРИ ВА БОШҚА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ КОРХОНАЛАРИ ЕР МАЙДОНЛАРИНИ МАҚБУЛЛАШТИРИШ ҲАМДА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ ЭКИН ЕРЛАРИДАН САМАРАЛИ ФОЙДАЛАНИШГА ДОИР ҚЎШИМЧА ЧОРА-ТАДБИРЛАР ТЎҒРИСИДА

2019 йил 9 январь,
14-сон

Қишлоқ хўжалиги корхоналари ер участкаларининг ҳажмлари уларнинг фаолият йўналишларидан келиб чиққан ҳолда қуйидагича белгиланади:

пахтачилик ва ғаллачилик йўналишидаги қишлоқ хўжалиги корхоналари ер участкалари майдонларининг энг кам ўлчами — 100 гектар;

ғаллачилик ва сабзавотчилик йўналишидаги қишлоқ хўжалиги корхоналари ер участкалари майдонларининг энг кам ўлчами — 20 гектар;

давоми

боғдорчилик ва узумчилик йўналишидаги қишлоқ хўжалиги корхоналари ер участкалари майдонларининг энг кам ўлчами — 10 гектар;
сабзавотчилик ва полизчилик йўналишидаги қишлоқ хўжалиги корхоналари ер участкалари майдонларининг энг кам ўлчами — 5 гектар.

Таркибий қисмлари

Хўжалик марказини ва ишлаб чиқариш ер участкасини жойлаштириш

Ишлаб чиқариш ва ижтимоий инфратизим объект-ларини жойлаштириш

Яйловлар ва пичанзорлар ҳудудларини ташкил этиш

Ҳайдалма ерлар ҳудудини ташкил этиш.

Таркибий қисмлари

Фермер (деҳқон) ҳовлисини қуришнинг бош лойиҳасини ишлаш

Ер турларини ва алмашлаб экишларни ташкил этиш

Дарахтзорлар ҳудудларини ташкил этиш

- Ундан ташқари Катта ўлчамдаги фермер хўжаликларида иҳота дарахтлари полосалари, кучли эрозияда эса - гидротехника иншоотлари жойлаштирилади

Фермер Хўжалигида ички ер тузишнинг асосий вазифалари қуйидагилар ҳисобланади

- **Фермер хўжалик ерининг ҳар бир бўлаги вазифасини унинг агроэкологик хусусиятлари ва жойлашган ўрнига**
- **ишлаб чиқариш кучларининг замонавий ривожланиш даражасига,**
- **илмий-техник жараён ютуқларига**

қишлоқ хўжалик экинларининг юқори ҳосилдорлигини ва ер турларининг юқори маҳсулдорлигини

тупроқлар унумдорлигининг ошишини ва уларнинг бузилиш жараёнлари тўхтатилишини

- **Фермер хўжаликларида ишлаб бундан ташқари чиқаришнинг асосий элементлари ва шароитлари: ер, ишчи кучи, ишлаб чиқариш воситалари, уларнинг ўзаро боғланиши орасидаги сон ва сифат жиҳатдан мутаносиб-ликни, балансланганликни таъминлаш;**

- белгиланган ишлаб чиқариш дастурини максимал самарадорлик билан бажариш, мустаҳкам озуқа базасини яратиш, капитал юкламалар, меҳнат ресурслари, пул-моддий воситалар самарадорлигини ошириш

- 2. ЛОЙИҲАНИНГ МАЗМУНИ

- ***Фермер хўжалигида ички ер тузиш лойиҳаси*** **аниқ фермер хўжаликлари ерлардан ва улар билан боғлиқ ишлаб чиқариш воситаларидан оқилона фойдаланишни ва уларни муҳофаза қилишни ташкил этиш бўйича ҳужжатлар (ҳисоб-китоблар, чизмалар) тўпламидан иборат бўлади.**

- Фермер хўжаликларида ички ер тузиш лойиҳасининг таркиби ва мазмуни табиий ва ижтимоий-иқтисодий шароитлар, фермер хўжаликларининг шакллари, ҳудуднинг ташкил этилиш ва олдин ишланган лойиҳа ечимларининг ўзлаштирилиш даражасидан келиб чиқиб аниқланади

- Бироқ, барча вазиятларда ҳам фермер хўжаликларида ички ер тузишда лойиҳанинг таркибий қисмлари ва элементларидан келиб чиқиб аниқланадиган лойиҳавий масалаларнинг тўла рўйхати кўриб чиқилиши керак.

- Лойиҳанинг таркибий қисмлари ва элементлари рўйхати қишлоқ хўжалик корхонаси ишлаб чиқариши ва ҳудудининг ҳамда хўжаликнинг айрим даражалари ва таркибининг ўзаро алоқаларини ҳисобга олиши керак

- Фермер хўжаликларида ички ер тузиш лойиҳасининг таркибий қисмларини белгилашда қуйидаги қоидалардан келиб чиқиш керак.
- Агар ҳар бир фермер хўжалигида ишлаб чиқариш жараёнини (тизимини) босқичларга (таркибий ташкил этувчилар, даражалар, ички тизимлар) бўлсак, у ишлаб чиқариш тармоқлари ва айрим ишлаб чиқариш жараёнларидан иборат бўлади

- БЛИЦСУРОВЛАРИ

- Фермер хўжалигида ички ер тузиш лойиҳасининг таркибий қисмларини
- Фермер хўжалигининг хўжалик марказини жойлаштиришга қандай талаблар қўйилади?
- Фермер хўжаликларида ер турларининг таркиби ва майдонлари қандай белгиланади?